

Agafar els ^{30/X/1977} trepants

Amb el mateix significat que anar-se'n -partir d'un lloc per anar en un altre- podem usar-se molts altres verbs o locucions verbals, sovint d'una manera més restringida, és a dir, amb una aplicació limitada per les diverses circumstàncies que poden concórrer en l'acció. Un d'ells és partir mateix, potser poc usual, però correcte del tot, i que més aviat comporta la idea d'anar-se'n lluny i per molt de temps.

Un altre d'aquests sinònims de anar-se'n és marxar. Pròpiament, marxar significa «caminar», especialment la tropa amb un cert pas. Però tots els diccionaris, incloent-hi el normatiu, admeten l'ús de marxar amb el mateix valor que anar-se'n i partir. No resulta, certament, gens aconsellable, substituir sistemàticament, tal com algú té tendència a fer, anar-se'n per marxar. És preferible, sens dubte, anar-se'n. Però tampoc no es pot extremar el rigor fins al punt de voler bandejar l'ús de marxar amb el significat de què es qüestió. En aquest cas, marxar ha d'ésser un recurs de què sempre puguem disposar, si s'escau que qualsevol circumstància -per exemple, el fet que no necessita cap reforç pronominal com anar-se'n- ens sembla que el fa preferible.

Tractant-se d'una acció tan elemental com la que comentem, no és gens estrany que el llenguatge popular hagi creat tot de locucions d'ús familiar amb que expressar-la: tocar el dos (que prové, segons sembla, de tocar el dors, és a dir l'esquena de les cavalleries amb les xurriagues, perquè empringuessin la marxa), tocar el pirandó, agafar el portant, fumar el camp, etc. Hi ha, però, una altra locució molt curiosa, de què no hem sabut trobar constància documental enlloc: agafar els trepants, potser avui no gaire usual, però que hem sorpres més d'un cop en una elocució espontània, i de la qual tot-hom a qui ho hem demanat copes perfectament el sentit. Solament el Diccionari Moll recull una locució semblant, tocar el trepant, com una simple citació del Dic Aguiló. El substantiu trepant designa un instrument perforador, i costa de veure envirtut de quin procés ha originat aquesta locució que significa anar-se'n o partir. Potser algú hi podria portar més llum. Nosaltres ens hem limitat a donar compte de la seva existència.

ALBERT JANE